

Zəngəzur dəhlizinin açılması zamanın tələbidir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz tarixi Zəfərə imza atıb, ərazi bütövlüyümüz və suverenliyimiz tam bərpa olunub, Azərbaycan Konstitusiyasının hüquqi qüvvəsi işğaldan azad olunan bütün ərazilərdə bərqərar olub. Dövlət bayrağımız əzəli torpaqlarımızda əzəmətlə dalğalanmaqdadır, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur dirçəldilir, keçmiş məcburu köçkünlərin doğma ata-baba yurdlarında daimi məskunlaşması mərhələli şəkildə təmin olunur. Bütün bu qalibiyyət ilə Azərbaycan dünyada yeni reallıqların müəllifi kimi tanınır.

Bu reallıqlar isə Azərbaycanı yeni uğurlara hədəfləyir. Uğurlar sırasında Zəngəzur dəhlizinin (TRIPP) açılması ilə bağlı razılıq xüsusi önəm daşıyır. Zəngəzur dəhlizi (TRIPP) Çindən başlayaraq Mərkəzi Asiyayı Xəzər regionu, Azərbaycan, Ermənistan, Azərbaycanın dilbər guşəsi Naxçıvandan Türkiyəyə keçməklə Avropa ilə birləşdirən sosial-iqtisadi, geosiyasi və geostrateji xüsusiyyətlərə malik geniş marşruta çevriləcək. Bu dəhliz kifayət qədər böyük iqtisadi potensiala və təbii resurslara malik olan regionları bir-biri ilə birləşdirəcək. Dəhliz Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə ilə əlaqələri gücləndirəcək, ölkəmizin geoiqtisadi əhəmiyyətini daha da artıracaq, Orta Asiya dövlətlərini və Azərbaycanı uzun illərdən sonra quru yolla stra-

teji və iqtisadi baxımdan Türkiyə Respublikası ilə əlaqələndirəcək. Bu dəhliz bütün regional ticarətə müsbət təsir edəcək, Çindən başlayıb Böyük Britaniyaya, Pekindən başlayıb Londona kimi onlarca dövlət arasında ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə kömək edəcəkdir.

Zəngəzur dəhlizi (TRIPP) Azərbaycanın qərb rayonları ilə Naxçıvan arasında maneəsiz gediş-gəlişi təmin edəcək, şaxələndirilməsi baxımından Orta dəhlizə yeni nəfəs verəcəkdir. Artıq Naxçıvanda Ermənistanla sərhədə qədər olan dəmir yolunun yenidən qurulmasına başlanılıb. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC Naxçıvanda infrastrukturun müasirləşdirilməsi ilə bağlı layihələndirmə işlərini başa çatdırıb. Başladılan tikinti işləri 188 kilometrlik dəmiryol xəttini əha-

tə edir. "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədr müavini Arif Ağayevin sözlərinə görə, təmirdən sonra xəttin illik ötürmə qabiliyyəti 15 milyon tona çatacaqdır.

10 yanvar 2023-cü ildə "Zəngəzur dəhlizi strateji layihədir" deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev vurğulayıb ki, Zəngəzur dəhlizinin (TRIPP) reallaşması tarixi zərurətdir: "Ona görə mən dedim ki, Ermənistan istəsə də istəməsə də, bu reallaşacaq. Yəni bunu Ermənistanda yenə növbəti təhdid kimi qəbul edirlər, halbuki belə fikrim yox idi. Sadəcə olaraq bu qaçılmazdır. Bu, gec-tez olacaq. Əlbəttə, biz istəyirik ki, tez olsun və daha tez olsun".

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Mən nəyi nə zaman edəcəyimi yaxşı bilərəm" dəyərli kəlamları bu gün öz təsdiqini tapır. Xatırladaq ki, ABŞ və Avropa da Orta dəhlizin ikinci qolu olan Zəngəzur dəhlizinin (TRIPP) açılmasında çox maraqlıdır.

Bu ilin dekabrında Prezident İlham Əliyev Qazaxıstan Respublikasına rəsmi səfəri zamanı mətbuata bəyanatında bir daha demişdir: "Hazırda planlaşdırdığımız və həyata

keçirdiyimiz bütün işlərlə yanaşı, Zəngəzur dəhlizi (TRIPP) layihəsi də böyük potensiala malikdir. Azərbaycan ərazisində bütün avtomobil və dəmir yolu əlaqələri gələn ilin ortalarına qədər tamamlanacaq. Ümid edirik ki, digər ölkələrin ərazisində də hər şey belə sürətlə reallaşdırılacaq və belə olan halda Zəngəzur dəhlizinin açılması 2028-ci ilin sonuna qədər baş verə bilər".

Azərbaycan bəyan edib ki, yolun ona aid hissəsi gələn il tamamlanıb təhvil veriləcək. Buna münasibət bildirən Milli Məclisin deputatı Mübariz Qurbanlı mətbuata açıqlamasında bildirmişdir ki, Zəngəzur dəhlizi (TRIPP) məsələsi əldə edilmiş razılıqsmaya uyğun vaxtında və mütləq şəkildə həllini tapacaq: "Bu il avqustun 8-də Vaşinqtonda Azərbaycan və ABŞ prezidentlərinin, Ermənistanın baş nazirinin imzaladığı sənədlərə uyğun olaraq dəhliz hansı marşrutla müəyyənləşib, elə də yekunlaşacaq. Kiminsə onu dəyişməsi, müdaxilə etməsi mümkün deyil. Çünki Vaşinqton sənədləri imzalandıqda açıq şəkildə qeyd edildi ki, bundan geri dönüş yoxdur".

Ekspertlərin fikrincə, sərhədlərin dəqiqləşməsi ilə bağlı prosesin hazırda Zəngəzur istiqamətində aparılması dəhlizin daha tez işə düşməsinə hesablanıb: "Bu dəhliz nə qədər tez fəaliyyətə başlayacağısa, "Şərq-Qərb", "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizlərinin və bu istiqamətdəki kommunikasiyanın da istifadəsinə imkan yaranacaq. Zaman bunu tələb edir. Dünya ticarəti, əlaqələr artmaqdadır. Məhz bu reallıq tələb edir ki, iqtisadi-ticarəti əlaqələrin daha intensiv getməsi üçün Zəngəzur dəhlizi kimi marşrutlar işə düşsün".

Prezident İlham Əliyevin dövlət başçıları ilə görüşlərində, beynəlxalq tədbirlərdə, mətbuata verdiyi müsahibələrdə, ictimaiyyətlə görüşlərində toxunduğu vacib mövzulardan biri də Zəngəzur dəhlizidir.

Zəngəzur dəhlizinin (TRIPP) reallaşması vətəndaşlarımızın layiqli həyat səviyyəsinin, dünya ölkələri ilə dostluq və əmin-amanlıq şəraitində əməkdaşlığın təmin edilməsi-nə yüksək töhfə verəcək.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"